

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 1889/2024
15.05.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Петар Лукачевић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Горан Аврамовић, адвокат из ..., ради утврђења права својине, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 3004/20 од 23.12.2021. године, у седници одржаној 15.05.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 3004/20 од 23.12.2021. године у ставовима другом и трећем изреке.

ОДБИЈА СЕ се захтев туженог за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ивањици П 1200/18 од 08.09.2020. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев и утврђено да је тужилца по основу брачне тековине сувласник са уделом од 31,25% и то: на породичној стамбеној згради у ..., ул. ... бр. ..., која се састоји од приземља и спрата постојећа на кп.бр. ..., уписана у ЛН бр. .. КО ... и да је носилац права коришћења на наведеној парцели са уделом од 20,83 %, што је тужени дужан признати и дозволити да се тужилца као власник породично стамбене зграде и као носилац права коришћења на наведеној парцели са наведеним уделом упише у јавним књигама код СКН ...; на пословно-стамбеном објекту који се налази у ..., Општина ... на кп.бр. ..., .. (очигледном грешком у писању наведено „...“) и .. КО ..., који се састоји од подрума површине 135 м² и приземља површине по 135 м², два спрата површине 270 м², сервисне хале површине 180 м², хале за технички преглед површине 144 м² и дела објекта призиданог уз халу површине 14 м², као и на кп.бр. .. уписане у ЛН бр. .. КО ..., што је све тужени дужан признати и дозволити да се тужилца као власник са наведеним својинским уделом упише у јавним књигама код СКН Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев у делу којим је тужилца тражила да се

утврди да је по основу брачне тековине, поред сувласничког удела утврђеног у ставу првом изреке, сувласник са уделом од још 8,75% и то: на породичној стамбеној згради у ..., ул. ... број ..., постојећој на кп.бр. .. уписана у ЛН бр. .. КО ... и носилац права коришћења на наведеној парцели са уделом од још 19,17 %, као и на пословно-стамбеном објекту који се налази у ..., Општина ... и на кп.бр. ..., све ближе наведено у овом ставу изреке. Ставом трећим изреке, тужени је обавезан да тужиљи накнади трошкове парничног поступка од 215.650,00 динара.

Пресудом Апелационог суда Крагујевцу Гж 3004/20 од 23.12.2021. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиље и потврђена првостепена пресуда у ставу другом изреке. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставовима првом и трећем изреке, тако што је одбијен тужбени захтев тужиље којим је тражила да се утврди да је по основу брачне тековине сувласник са уделом од 31,25% и то: на породичној стамбеној згради у ..., ул. ... бр. ..., која се састоји од приземља и спрата постојећа на кп.бр. ..., уписана у ЛН бр. .. КО ... и да је носилац права коришћења на наведеној парцели са уделом од 20,83 %, што је тужени дужан признати и дозволити да се тужиља као власник породично стамбене зграде и као носилац права коришћења на наведеној парцели са наведеним уделом упише у јавним књигама код СКН ...; на пословно-стамбеном објекту који се налази у ..., Општина ... на кп.бр. ..., .. (очигледном грешком у писању наведено „...“) и .. КО ..., који се састоји од подрума површине 135 м² и приземља површине по 135 м², два спрата површине 270 м², сервисне хале површине 180 м², хале за технички преглед површине 144 м² и дела објекта призиданог уз халу површине 14 м², као и на кп.бр. .. уписане у ЛН бр. .. КО ..., што је тужени дужан признати и дозволити да се тужиља као власник са наведеним својинским уделом упише у јавним књигама код СКН Ставом трећим изреке, тужиља је обавезана да туженом накнади трошкове парничног поступка од 97.500,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиља је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени је поднео одговор на ревизију тужиље, захтевајући накнаду за трошкове њеног састава.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11... 18/20 и 10/23 – други закон), који се примењују на основу члана 506. став 2. ЗПП, Врховни суд је нашао да ревизија тужиље није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности, , а у поступку пред другостепеним судом нема пропуста у примени одредаба ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је била у браку са туженим од 1973. године до 2006. године и у браку је рођено двоје деце, ћерка ВВ 1974. године и син ГГ 1976. године. Тужиља и тужени су од закључења брака до 1981. године живели у кући на

продичном имању туженог у породичној заједници са његовим родитељима (отац туженог преминуо је током трајања поступка). Тужила је за то време обављала све послове у домаћинству родитеља туженог, као и пољопривредне послове, и бринула се о деци. Тужени је по закључењу брака отишао на одслужење војног рока, а потом се 1976. године запослио у предузећу „БТ“ где је радио до 1981. године. Предметну парцелу у ... у ул. ... купили су 1975/76 године и на њој су 1981. године изградили монтажни објекат у коме су живели, а исте године започели су изградњу породичне стамбене зграде у коју су се уселили 1982. године. За време изградње куће тужила је обављала поједине физичке послове, спремала храну за раднике који су били ангажовани за градњу куће, и бринула се о деци. У изградњи куће су јој помагали њени сродници - брат и родитељи. Породична стамбена зграда има приземље, спрат и поткровље, а тужила и тужени опремили су приземље и спрат, док су поткровље поклонили сину ГГ који се 2000. године уселио. Тужена је била запослена у ДП „ЕЕ“ ... у периоду од 21.01.1985. године до 17.12.2003. године, када је напустила ово предузеће уз исплату отпремнине. Тужени је 1998. године основао предузеће „ДД“ и исте године је започета изградња стамбеног објекта на Тужила је и у тим радовима учествовала спремајући храну, обављала повремено и физичке послове, а у свему томе јој је помагала и њена родбина. Била је пријављена као запослена у предузећу „ДД“, па је обављала послове у оквиру овог предузећа, а након што је у пословно стамбеном објекту на ... почела са радом кафана, тужила је једно време радила у кафани. У предузећу „ДД“ радио је и син странака ГГ до 2004. године, када је основао радњу. Током 1995/96 године тужени је купио кп.бр. .. КО ... (и уписан је као власник) на којој је започета изградња вишенаменског објекта (стамбено-пословног објекта и објекта за технички преглед возила) и градња тог објекта плаћена је углавном средствима предузећа „ДД“ ДОО Тужени је 2000. године купио део кп.бр. .. КО ... површине 10 ари 41 м², као и део кп.бр. .. КО ... површине око 10 ари и оба дела наведених парцела чине функционалну целину са раније купљеном кп.бр. .. КО Утврђено је да је у ЛН бр. .. КО ... уписана породична стамбена зграда изграђена на кп.бр. .. у ул. ... као државина туженог са уделом од 2/3 и сина странака са уделом од 1/3 и са истим уделом уписани су: ГГ као носилац права коришћења, а тужени као држалац кп.бр. .. по култури земљиште под зградом објектом и земљиште уз зграду – објекат у градском грађевинском подручју.

Оценом налаза и мишљења вештака грађевинске струке, утврђено је да је укупна вредност објекта који се налази у ул. ... на дан 02.04.2009. године износила 6.652.536,00 динара, а да је тржишна вредност објекта на дан 19.11.2019. године износила 8.263.531,18 динара. Тржишна вредност стамбено - пословног објекта на дан 19.11.2019. године износила је 11.418.850,16 динара, а тржишна вредност радионице на исти дан износила је 12.259.991,81 динара. Полазећи од налаза и мишљења вештака економско-финансијске струке утврђено је да учешће тужиле као члана породичне заједнице у стицању износи 31,25 %, учешће туженог 35,15%, учешће оца туженог 21 % и учешће мајке туженог 12,60 %.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је је делимично усвојио тужбени захтев, налазећи да су породичну заједницу од закључења брака странака чинили тужила, тужени и родитељи туженог (а касније и малолетна деца странака), да је заједница живота и рада странака и родитеља туженог трајала до 1981. године, када су странке напустиле домаћинство родитеља туженог и започели заједницу живота у ... у

бараци изграђеној на парцели на којој је изграђена породична кућа, да су родитељи туженог финансирани куповину наведене парцеле и изградњу куће, као и куповину теретног возила којим је тужени обављао превозничку делатност, а у стицању имовине учествовао је и син странака, коме су уз сагласност странака пренети у својину одређени делови непокретне и покретне имовине стечене у заједници. На основу тог располагања син странака уписан је као корисник катастарске парцеле број .. КО ... са уделом од 1/3, а тужени са уделом од 2/3, због чега је првостепени суд удео тужиље у праву коришћења на кп.бр. .. КО ... утврдио у односу на сукориснички удео туженог од 2/3, закључивши да је тужиља по основу стицања у брачној заједници власник предметних непокретности са уделом од 31,25%. У односу на кп.бр. .. КО ..., оценио је да представља заједничку имовину странака јер тужени није доказао да објекат изграђен на предметној парцели и делом на кп.бр. .. и .. КО ... представља имовину ПД „ДД“ ДОО Првостепени суд је утврдио да су у стицању имовине допринос имали и родитељи туженог, па је у складу са одредбом члана 180. став 4. Породичног закона удео у стицању заједничке имовине утврдио у истој сразмери за сва права и обавезе у тренутку престанка заједнице живота у браку односно у истој сразмери за све заједничаре, због чега је одбијен преостали тужбени захтев на начин ближе наведен у изреци пресуде.

Другостепени суд је потврдио првостепену пресуду у одбијајућем делу, али је преиначио у усвајајућем делу и одбио тужбени захтев на основу одредбе члана 211. ЗПП закључивши да у конкретном случају не постоји потпуна процесна заједница на страни тужених као нужних супарничара, јер су тужбом као тужени морали бити обухваћени сви чланови породичне заједнице који су учествовали у стицању заједничке имовине, с обзиром да се ради о спору за утврђење права својине.

Одредбом члана 195. Породичног закона, прописано је да имовина коју су заједно са супружницима односно ванбрачним партнерима стекли радом чланови њихове породице у току трајања заједнице живота у породичној заједници представља њихову заједничку имовину (став 1); члановима породице у смислу става 1. овог члана сматрају се крвни, тазбински и адоптивни сродници супружника односно ванбрачних партнера који заједно са њима живе (став 2); на имовинске односе чланова породичне заједнице сходно се примењују одредбе овог закона о имовинским односима супружника, осим одредбе члана 176. став 2. (уписивање у јавни регистар) и члана 180. став 2. (претпоставка о једнаким уделима), (став 3).

Нужно супарничарство у смислу члана 211. ЗПП постоји ако по закону или због природе правног односа тужбом морају да се обухвате сва лица која су учесници материјалноправног односа, а ако сва лица нису обухваћена тужбом као странке суд ће да одбије тужбени захтев као неоснован, при чему суд води рачуна о нужном супарничарству по службеној дужности. У овом случају, између странака постоји спор о деоби заједничке имовине (непокретности, покретних ствари, новчаних средстава и сточног фонда) по основу стицања у породичној заједници. У конкретном случају, родитељи туженог су у време стицања чинили породичну заједницу са тужиљом и њеним супругом, али су они преминули током овог поступка. Међутим, у стицању имовине учествовао је и син странака ГГ, који је уписан у катастру непокретности као носилац права државине са 1/3 идалног дела на предметној породичној стамбеној згради и као носилац права коришћења са истим уделом на предметној кп.бр. .. КО Како тужбом он није обухваћен, то је

непотпуна процесна заједница коју чине сви чланови породичне заједнице, па нису створене материјалноправне претпоставке за вођење спора, што чини тужбени захтев неоснованим, јер природа спорног односа захтева да се јединствено реши у односу на све његове субјекте.

У ситуацији када је утврђено да је заједнички син странака ГГ уписан као корисник и држалац на предметним непокретносима (са уделом од 1/3 идеалног дела), без утицаја су ревизијски наводи тужиле да је њему пренето право својине само на поткровљу куће.

Из наведених разлога, Врховни суд је одлучио као у ставу првом изреке, на основу члана 414. став 1. ЗПП.

Трошкови одговора на ревизију, по оцени Врховног суда нису били нужни, због чега је захтев туженог за њихову накнаду одбијен и применом члана 165. став 1. у вези члана 154. ЗПП, и одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа - судија
Звездана Лутовац, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић